

Tiivistelmä Eurojustin ympäristörikollisuuteen liittyvää tapaustyöskentelyä koskevasta raportista

Päivämäärä
:

29. tammikuuta 2021

Verkko-
osoite:

<https://www.eurojust.europa.eu/report-eurojusts-casework-environmental-crime>

1. Ympäristörikollisuus lisääntyy nopeasti vaarantaen luonnonvaraisten eläinten ja kasvien elinympäristöjen ja populaatioiden lisäksi kokonaisia ekosysteemejä, asuin ympäristöjä ja talousjärjestelmiä. Tällaiset rikokset saattavat tuottaa **suuria voittoja**, niiden **havaitsemisriski on suhteellisen pieni** ja tekijöinä ovat useimmiten **järjestäytyneet rikollisryhmät**, jotka toimivat EU:n sisä- ja ulkorajojen yli.
2. Ympäristörikollisuuden lisääntyminen yhdistettynä sen **monimutkaisuuteen ja kansalliset rajat ylittävään luonteeseen** vaatii hallinto-, lainvalvonta- ja oikeusviranomaisilta **yhdennettyä ja koordinoitua lähestymistapaa** kansallisella tasolla sekä rajatylittävää yhteistyötä kansainvälisellä tasolla.
3. Näin ollen on ilahduttavaa, että Euroopan komissio on hyväksynyt **Euroopan vihreän kehityksen ohjelman**, uuden etenemissuunnitelman, jolla EU:n talous saadaan kestäväksi kaikilla yhteiskunnan aloilla.
4. Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastolla **Eurojustilla** on yhteistoimintaan perustuva kyky **maksimoida kansallisten viranomaisten tutkintatoimien vaikutus** ja varmistaa ympäristörikosten tutkinnan ja syytteenpanon tehokkuus yli rajojen.
5. Tässä tapaustyöskentelyä koskevassa raportissa Eurojust esittää ytimekkään ja ajantasaisen katsauksen **oikeudellisista ja operatiivisista haasteista**, jotka kävivät ilmi niiden lähes 60 rajatylittävän ympäristörikostapauksen käsittelyssä, jotka siirrettiin viraston käsittelyyn vuosina 2014–2018.
6. Siinä tuodaan esiin **parhaita käytäntöjä**, joiden avulla kansalliset viranomaiset ovat voineet rakentaa luottamusta, varmistaa ympäristörikosten tehokkaan tutkinnan ja onnistuneen syytteenpanon sekä kehittää kestävästä yhteistyötä Euroopan unionin sisällä ja EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Useat **esimerkkitapaukset** osoittavat, miten maat ovat päässeet yhteisymmärrykseen oikeudellisista käsitteistä, vaihtaneet tietoja, sitouttaneet kaikki osapuolet toteuttamaan toimia, laatineet yhteisen strategian ja saavuttaneet hyviä tuloksia yhdessä.
7. Raportissa myös kartoitetaan ympäristörikosten tutkinnan ja syytteenpanon **keskeisiä haasteita** ja esitetään **suosituksia** siitä, miten tehokkaan ja oikea-aikaisen rajatylittävän yhteistyön mahdollisuuksia voidaan hyödyntää paremmin:
  - (i) Toimivaltaisten hallinto-, lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten on tehtävä kansallisella tasolla tehokasta **monialaista yhteistyötä**, jotta kansainvälinen yhteistyö ympäristörikosten selvittämisessä olisi tehokasta.
  - (ii) Ympäristörikollisuus on tunnustettava yhdeksi **järjestäytyneen rikollisuuden** muodoksi. Tämä mahdollistaa laajemman tutkintakeinojen ja -resurssien käytön sekä rajatylittävän tutkinnan aloittamisen.

- (iii) On tärkeää **tehdä talousrikostutkintaa** ja **periä ympäristörikoksista saadut voitot** takaisin järjestelmällisemmin, jotta tämäntyyppisen rikollisuuden taloudelliset kannustimet vähenevät.
- (iv) **Eurojustin varhainen osallistuminen** mahdollistaa tutkinnan alusta asti tehokkaan kansainvälisen yhteistyön ja koordinoinnin sekä toimivan tietojenvaihdon ja yhteisten strategioiden laatimisen.
- (v) **Ympäristörikoslainsäädännön keskeisiä käsitteitä** ja tulkintaa **on edelleen yhdenmukaistettava** kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Ympäristörikoksista määrättävien **rangaistusten** olisi myös oltava **yhdenmukaisempia ja varoittavampia**.